Dialogkort vg1

Kapittel 16 Språkkontakt og språkendringar

Spørsmål

Peik på minst to samfunnsendringar som har ført til språkkontakt.

Svar

- Industrialiseringa og urbaniseringa i etterkrigstida
- Fleire privatbilar
- Folk reiste meir

intertekst

Dialogkort vg1

Kapittel 16 Språkkontakt og språkendringar

Spørsmål

Definer dialekt.

Svar

Dialekt, geolekt = talemålet i eit geografisk område.

intertekst

Dialogkort vg1

Kapittel 16 Språkkontakt og språkendringar

Spørsmål

Definer talemål.

Svar

Talemål = all form for talt språk.

©Fagbokforlaget

interTEKST

Dialogkort vg1

Kapittel 16 Språkkontakt og språkendringar

Spørsmål

Definer standardtalemål.

Svar

Standardtalemål = talemål som ligg nært opp til skriftspråket. Som regel er det talemålet i hovudstaden til eit land, og det har høg status.

©Fagbokforlaget

intertekst

Dialogkort vg1

Kapittel 16 Språkkontakt og språkendringar

Spørsmål

Definer geolekt.

Svar

Dialekt, geolekt = talemålet i eit geografisk område.

©Fagbokforlaget

intertekst

Dialogkort vg1

Kapittel 16 Språkkontakt og språkendringar

Spørsmål

Definer sosiolekt.

Svar

Sosiolekt = talemålet innanfor ei sosial gruppe

©Fagbokforlaget

side 3 av 9

intertekst

Dialogkort vg1

Kapittel 16 Språkkontakt og språkendringar

Spørsmål

Kva har språkhaldningar å seie for språkendring?

Svar

Sterk lokal identitet og positive haldningar til eige språk kan hindre språkendring.

©Fagbokforlaget

intertekst

Dialogkort vg1

Kapittel 16 Språkkontakt og språkendringar

Spørsmål

Skriv ned fem kjenneteikn ved multietnolektisk stil.

Svar

Ord frå ulike språk, feil kjønn på substantiv, omvendt setningsoppbygning, stakkato uttale, kultur knytt til hiphop og gangsterlivsstil.

©Fagbokforlaget

intertekst

Dialogkort vg1

Kapittel 16 Språkkontakt og språkendringar

Spørsmål

Kven bruker multietnolektisk stil?

Svar

Folk frå ulike nasjonalitetar bruker multietnolektisk stil, nordmenn òg. Fellesnemnaren er at dei høyrer til eit etnisk mangfaldig miljø.

©Fagbokforlaget

interTekst

Dialogkort vg1
Kapittel 16 Språkkontakt og språkendringar

Spørsmål

Kvifor oppstår pidginspråk?

Svar

Pidginspråk er språk som oppstår ved handel mellom ulike folkegrupper. Språket er avgrensa til denne kontakten og er ikkje førstespråk for nokon.

©Fagbokforlaget
side 5 av 9

intertekst

Dialogkort vg1

Kapittel 16 Språkkontakt og språkendringar

Spørsmål

Nemn eksempel på pidginspråk.

Svar

Russenorsk er eit pidginspråk.

©Fagbokforlaget

intertekst

Dialogkort vg1

Kapittel 16 Språkkontakt og språkendringar

Spørsmål

Kva er eit kreolspråk?

Svar

Kreolspråk er språk som har opphav i eit pidginspråk.

©Fagbokforlaget

intertekst

Dialogkort vg1

Kapittel 16 Språkkontakt og språkendringar

Spørsmål

Nemn eksempel på kreolspråk.

Svar

Slike språk finn vi ofte i område som har vore kolonisert, som Afrika og Karibia. Språket haitisk (på Haiti) er eit eksempel, afrikaans er eit anna.

©Fagbokforlaget

interTEKST

Dialogkort vg1

Kapittel 16 Språkkontakt og språkendringar

Spørsmål

Nemn nokre årsaker til at vi ikkje forstår norrønt i dag.

Svar

Det har skjedd store grammatiske endringar etter norrøn tid. I tillegg har vi lånt inn mange ord frå tysk. Dette har samanheng med handelen med tyske handelsmenn i Hansaforbundet og med tysk innvandring til bergverksdrift f.eks. på Kongsberg og Røros.

©Fagbokforlaget

side 7 av 9

intertekst

Dialogkort vg1

Kapittel 16 Språkkontakt og språkendringar

Spørsmål

Korleis kan du kjenne att mange tyske lånord?

Svar

Mange av dei tyske lånorda kan ein kjenne att på forstavingane an- og be- eller på etterstavingane -het/heit og -else.

©Fagbokforlaget

interteskt

Dialogkort vg1

Kapittel 16 Språkkontakt og språkendringar

Spørsmål

Beskriv ulike former for engelsk påverknad på norsk språk i dag.

Svar

1. Vi låner enkeltord.
2. Nokre får fornorska skrivemåte og uttale
3. Andre beheld både engelsk skrivemåte og uttale.
4. Vi låner faste uttrykk med fleire ord som blir direkte omsette til norsk.

©Fagbokforlaget

intertekst

Dialogkort vg1

Kapittel 16 Språkkontakt og språkendringar

Spørsmål

Kva er spesielt med språklova i Frankrike?

Svar

- Strengare enn den norsk når det gjeld å avgrense engelsk påverknad
- Ikkje lov å reklamere på engelsk
- Slår fast at fransk er språket for «utdanning, arbeidsliv, handel og offentlege tenester»

©Fagbokforlaget

interlekst

©Fagbokforlaget
side 9 av 9

intertekst